

۱۷. عنوان کتاب: پایش امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران از دیدمان اقتصادی

درباره کتاب:

هدف از این پژوهش ارائه شاخص‌هایی برای پایش، ارزیابی و کنترل راهبردی امنیت در ابعاد اقتصادی کشور با تأکید بر مؤلفه‌های اسلامی و بومی و نهایتاً پیشنهاد یک شاخص ترکیبی تحت عنوان "شاخص ترکیبی امنیت اقتصادی". در این راستا، میزان اهمیت و متعاقباً وزن هر یک شاخص‌ها تعیین شده است. بر این اساس، تلاش شده کلیه شاخص‌های محتمل (ترجیحاً با رعایت شاخص‌های موجود بین‌المللی که بعضاً منطبق و عمدتاً مرتبط با شاخص پیشنهادی است) ذکر شود که در مراحل بعدی پس از تحلیل‌های آماری تعدادی حذف، و بقیه اولویت‌بندی خواهند شد.

برای رسیدن به هدف تحقیق، با توجه به مطالعه‌ی کتابخانه‌ای ادبیات تحقیق مربوط به امنیت اقتصادی و همچنین بررسی پیشینه‌ی تحقیق و نظراتی که راجع به موضوع وجود دارد، زمینه‌های اصلی امنیت اقتصادی (مشمول بر سیزده عامل) شناسایی گردید. سپس با توجه به پرسش‌نامه‌های محقق ساخته، مؤلفه‌های فرعی شکل دهنده‌ی هر یک از این عوامل اصلی شناسایی شد. در ادامه برای آزمون درستی این موارد، این مؤلفه‌ها در پرسشنامه گنجانده شده و به روش دلفی و طی دو مرحله به جمع‌آوری نظر خبرگان مرتبط با امنیت اقتصادی پرداخته شد. در نهایت با استفاده از نرم‌افزار SPSS، اطلاعات مربوطه استخراج شد. نتایج روش دلفی حاکی از آن است که در تمامی موارد، بیش از ۵۰ درصد افراد رأی بر مؤثر بودن آن عامل داده‌اند. لذا تمامی مؤلفه‌های شناسایی شده، جزو زمینه‌های امنیت اقتصادی بوده و نتایج حاصل از روش دلفی، ادبیات نظری تحقیق را تأیید می‌کنند.

برای شناسایی درجه‌ی اهمیت و رتبه‌بندی تعیین‌کننده‌های امنیت اقتصادی، از روش‌های تصمیم‌گیری چند معیاره (شامل تکنیک تحلیل سلسله مراتبی و تکنیک TOPSIS) و نرم‌افزار Expert Choice و Excel استفاده شد. به این صورت که با توجه به مهم بودن تأثیر وزن عوامل اصلی بر روی عوامل فرعی، روش TOPSIS گزیده شد؛ ولی، از آنجا که باید وزن عوامل موثر بر امنیت اقتصادی را داشته باشیم، نخست روش فرآیند تحلیل سلسله مراتبی (AHP) در رتبه‌بندی و تعیین درجه‌ی اهمیت هر کدام از عوامل اصلی و فرعی هر کدام از آنها به کار رفت. سپس با به کارگیری وزن‌های به دست آمده از این روش، مؤلفه‌های این عوامل با تکنیک TOPSIS رتبه‌بندی شدند.